

LUKŠYS DOMAS

Kalbininkas **Domas Lukšys** gimė 1912 11 07 Subačiuje. 1920–1930 m. mokėsi Subačiaus pradžios mokykloje, 1922–1930 m. Panevėžio valstybinėje gimnazijoje. Nuo 1930 09 studijavo Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Filologijos skyriuje, norėdamas gauti stipendiją 1931 m. perėjo į Teisių fakulteto Ekonomijos, o 1932 m. – į Teisių skyrių. Buvo voldemarininkams artimos studentų korporacijos „Lietuva“ pirmininkas. Po generolo Petro Kubiliūno pučo 1934 07, kartu su 10 kitų studentų ištremtas iš Kauno į gimtinę už „priešvalstybinį veikimą ir valdžios autoriteto žeminimą“. Subatėnų P. Skardžiaus ir K. Renigerio pastangomis po metų galėjo grįžti į Kauną tęsti studijų. 1935 m. parašė diplominį darbą „Teisinė dominijų padėtis Britų Imperijoje“ ir 1936 m. įgijo diplomuoto teisininko vardą. Atliko karinę prievolę 4 pėstininko pulko Ryšių kuopoje Panevėžyje. Nuo 1938 m. dirbo Virbalio muitinėje, netrukus paskirtas teismo kandidatu į Šiaulių apygardos teismą. Teisininku Šiauliuose, Kaune, Marijampolėje išdirbo 6 metus. 1944 m. pasitraukė iš Šiaulių ir atsidūręs Švėkšnoje tapo mokytoju, vidurinėje mokykloje dėstė lotynų kalbą. Nuo 1945 m. perkeltas į Tauragės vidurinę mokyklą, dėstė lotynų, anglų kalbas, 2 metus buvo Tauragės darbininkų jaunimo vidurinės mokyklos direktorius. Gyvendamas Tauragėje ėmė rinkti žodžius „Lietuvių kalbos žodynui“ (iš viso pateikė apie 3000 žodžių). 1962 m. su šeima persikėlęs į Vilnių dirbo Lietuvių kalbos ir literatūros institute laborantu, Terminologijos komisijos sekretoriumi, jaunesniu moksliniu bendradarbiu. Buvo „Dabartinės lietuvių kalbos žodyno“ II leidimo (1972) redakcinės kolegijos narys, dirbo prie didžiojo „Lietuvių kalbos žodyno“ (rašė VII tomą, taisė I ir II tomus), „Kalbos kultūroje“ ir periodinėje spaudoje paskelbė straipsnių kalbos kultūros klausimais. Vertė iš latvių, estų kalbų. Svarbiausi vertimai: A. Pumpuro „Lačplēsis“ (1959 m. kartu su V. Blože), F. R. Kroicvaldo „Kalevo sūnus“ (1963 m. kartu su J. Marcinkevičiumi), R. Rochto „Nubausta gražuolė“ (1963), J. Smulio „Japonų jūra, gruodis“ (1965), J. Ranapo „Juhanas Salus ir jo draugai“ (1967). Taip pat iš estų kalbos išvertė knygelį vaikams. Mirė 1981 09 13 Vilniuje, palaidotas Rokantiškių kapinėse.